अस्वीकरण

नेपालीमा अनुवाद गरिएको मामिलाको निर्णय पक्षकारले आफ्नो भाषामा बुझ्नु को लागि मात्र हो। सबै व्यावहारिक र आधिकारिक उद्देश्यका लागि, फैसलाको अंग्रेजी संस्करण नै प्रामाणिक हुनेछ र कार्यान्वयनको उद्देश्यका लागि पनि अंग्रेजी भाषा मै जारी भएको फैसला मान्य हुनेछ।

महाराष्ट्र राज्य सहकारी बैंक लिमिटेड
विरुद्ध
बाबुलाल लाडे र अन्य
(मिसेलेनियस अनुरोध नं. १३०८ /२०२०
इन
(सिभिल अपील नं. २३२ /२०१६)

२४ मार्च, २०२३
[एम.आर. शाह र कृष्णमूर्ति, जज.]

सेवा कानून: तलब/ज्याला – भुक्तानी – लिक्विडेसनमा रहेको चिनी मिलका कर्मचारीहरूको बक्यौता रकम भुक्तानी – अपीलकर्ता बैंकद्वारा नीलाम गरिएको सम्पत्तिको बिक्री रकमबाट भुक्तानी – अपीलकर्ता बैंकले कुल बक्यौता रकमको २५% यस अदालतमा र केही रकम औद्योगिक अदालतमा जम्मा गरेको – अपीलकर्ता बैंकले त्यो रकम ब्याजसहित कलेक्टरको खातामा स्थानान्तरण गर्न र प्रत्येक कर्मचारीको हकअनुसार आनुपातिक रूपमा वितरण गर्न निर्देशन मागेको – निर्णय: चिनी मिलका सम्बन्धित कर्मचारीहरूको तलब/ज्यालाको बक्यौता रकम उनीहरू र/वा उनीहरूका कानूनी हकवालालाई भुक्तानी गरिनुपर्छ – यसका साथै, सम्बन्धित कर्मचारीहरूको बैंक खाता विवरणसहितको पूर्ण विवरण आवश्यक छ ताकि उचित व्यक्तिलाई रकम जान सकोस् – यसरी, केही निर्देशनहरू जारी गरिएका छन् – यस अदालतमा जम्मा गरिएको रकम ब्याजसहित र औद्योगिक अदालतमा जम्मा गरिएको रकम कलेक्टरको खातामा स्थानान्तरण गरी उक्त कर्मचारीहरू/कर्मचारीहरूका कानूनी हकवालालाई उचित पहिचान र दाबीको पुष्टि गरेर वितरण गर्न – अपीलकर्ता बैंकलाई बढी जम्मा गरिएको रकम फिर्ता लिन अनुमति दिइएको।

सिभिल अपिलेट क्षेत्राधिकार: मिसेलेनियस अनुरोध नं. १३०८ / २०२० इन सिभिल अपील नं. २३२ /२०१६।

भारतको सर्वोच्च अदालतको सि.ए. नं. २३२ / २०१६ मा मिति ०४.१२.२०१९ को फैसला र आदेशबाट।

सिभिल अपील नं. २३२ / २०१६ मा मिसेलेनियस अनुरोध डायरी नं. १७५५ /२०२१ सँग।

एम. वाई. देशमुख, श्रीमती मंजीत कृपाल, अद्वैतिया शर्मा, अमितकुमार पाठक, सत्यजित ए. देसाई, श्रीमती अनघा एस. देसाई, सत्यकाम शर्मा, गजानन एन. तिरथकर, सौरभ आनन्द, धर्मेन्द्र कुमार सिन्हा, राजू सोनकर, श्रीमती ममता श्रीवास्तव, श्रीमती पूजा सोनकर, चन्द्र शेखर आश्री, एडव्ह. उपस्थित पक्षहरूको लागि।

अदालतको आदेश जारी गरिएको थियो

एम.आर. शाह, जे. द्वारा

ढिलाइ माफ गरिएको।

१. सिभिल अपील नं. २३२ / २०१६ मा मिसेलेनियस अनुरोध नं. १३०८ / २०२० द्वारा, मूल अपीलकर्ता - आवेदक - महाराष्ट्र राज्य सहकारी बैंक लिमिटेडले अपीलकर्ता बैंकद्वारा यस माननीय अदालतमा जम्मा गरिएको रु. ३.५२ करोड रकम कलेक्टर, भंडारा को खातामा ब्याजसहित स्थानान्तरण गर्न प्रार्थना गरेको छ। यसका साथै, उक्त कलेक्टरलाई चिनी मिलका प्रत्येक कर्मचारीको हकअनुसार आनुपातिक रूपमा उचित पहिचान गरेर रकम वितरण गर्न निर्देशन दिन अनुरोध गरिएको छ।

बैंकले जम्मा गरेको बढी रकम अर्थात् रु. ४,९५,९४,७३७/- फिर्ता लिन अनुमति दिन अर्को आईए/एमए पेश गरिएको छ। एमए डायरी नं. १७५५ / २०२१ मा, बैंकले प्रत्यर्थी-चिनी मिलका कर्मचारीहरूलाई, जसको कानूनी बक्यौता रकम बाँकी छ, आफ्नो बक्यौता र दाबीको समर्थनमा सम्बन्धित कागजातहरू पेश गर्न, उनीहरूको कानूनी बक्यौताको प्रमाण गर्न र उनीहरूको बक्यौता भुक्तानी गर्न बैंक खाताको विवरणसहित विस्तृत विवरण उपलब्ध गराउन निर्देशन दिन अनुरोध गरेको छ, साथै सिभिल अपील नं. २३२ / २०१६ मा यस माननीय अदालतबाट मिति ०४.१२.२०१९ मा जारी आदेशको परिप्रेक्ष्यमा चिनी मिलको हालसम्मको कुल बक्यौताको तालिकासहित विवरण उपलब्ध गराउन अनुरोध गरिएको छ।

२. शुरुवातमा, यो नोट गर्न आवश्यक छ कि सिभिल अपील नं. २३२ / २०१६ मा मिति ०४.१२.२०१९ को विस्तृत फैसला र आदेशद्वारा, यस अदालतले चिनी मिलका कर्मचारीहरूलाई अपीलकर्ता बैंकबाट रकम प्राप्त गर्ने अधिकार सुरक्षित गरेको छ र यो निर्णय गरेको छ कि आवेदक/अपीलकर्ता बैंकले नीलाम गरिएको सम्पत्तिको बिक्री रकमबाट कर्मचारीहरूको बक्यौता भुक्तानी गर्नु पर्छ। तर, यो नोट गर्न आवश्यक छ कि जहाँसम्म अपीलकर्ता बैंकको दायित्व हुन्छ, त्यो केवल कर्मचारीहरूको तलब/ज्यालाको बक्यौता भुक्तानी गर्नु मात्र हो र जहाँसम्म कर्मचारीहरूसँग सम्बन्धित अन्य वैधानिक बक्यौताहरू जस्तै प्रोभिडेन्ट फण्ड, ग्रेच्युटी, बोनस आदि छन्, त्यस्तो दायित्व पछिल्लो खरिदकर्तामाथि लागेको छ। यस्तो देखिन्छ कि उल्लिखित अपीलको म्याद रहँदा र अन्तरिम आदेश जारी गर्दा, यस अदालतले आवेदक/अपीलकर्ता बैंकलाई कुल ज्याला रकमको २५% जम्मा गर्न निर्देशन दिएको थियो र सोही अनुसार आवेदक/अपीलकर्ता बैंकले रु. ३.५२ करोड यस अदालतमा जम्मा गरेको थियो र सोही रकम फिक्सड डिपोजिटमा लगानी गरिएको छ। ब्याजसहित यो रकम

रु. ४,९५,९४,७३७/- पुगेको छ भनी बताइएको छ। यो कागजातबाट देखिन्छ कि पहिले औद्योगिक अदालत, भंडाराको आदेशअनुसार अपीलकर्ता बैंकले " सदस्य, औद्योगिक अदालत, भंडारा" को नाममा मिति ११.०२.२०२१ को मार्गदर्शकबाट रु. १३,८९,८४,३३४/- जम्मा गरेको थियो।

३. यसरी, लिक्विडेसनमा रहेको चिनी मिलका सम्बन्धित कर्मचारीहरूको तलब/ज्यालाको बक्यौता रकम उनीहरू र/वा उनीहरूका कानूनी हकवालालाई (मूल कर्मचारीको मृत्यु भएको अवस्थामा) उल्लिखित रकम (रु. १३,८९,८४,३३४/- + रु. ४,९५,९४,७३७/-) बाट भुक्तानी गरिनु पर्नेछ, जुन कलेक्टरद्वारा २३.०८.२०११ मा जारी गरिएको प्रमाणपत्र अनुसार उचित पुष्टि र पहिचानपछि भुक्तानी गरिनु पर्नेछ, जहाँ कर्मचारीहरूलाई कुल रु. १३,८९,८४,३३४/- बक्यौता र भुक्तानी गर्नुपर्ने रहेको छ, जसमा प्रोभिडेन्ट फण्ड, ग्रेच्युटी, बोनस आदि जस्ता वैधानिक बक्यौताहरू समावेश छन्। तर, यसैबेला, यो सुनिश्चित गर्न आवश्यक छ कि रकम उचित व्यक्तिलाई जान्छ, जसलाई बक्यौता रकम प्राप्त गर्ने हकदार छ र त्यसको लागि सम्बन्धित कर्मचारीहरूको बैंक खाता विवरणसहितको पूर्ण विवरण हुनु पर्नेछ।

४. सम्बन्धित पक्षहरूका तर्फबाट उपस्थित विद्वान् वकिलहरूलाई सुनिसकेपछि र सिभिल अपील नं. २३२/२०१६ मा यस अदालतद्वारा पहिले जारी गरिएको आदेशलाई ध्यानमा राखेर, वर्तमान निवेदनहरू निम्न निर्देशनहरूसहित निपटाइएको छ:-

(i) यस अदालतको पहिलेको आदेशअनुसार अपीलकर्ता बैंकद्वारा यस अदालतमा जम्मा गरिएको रु. ३.५२ करोड रकम सहितको ब्याज कलेक्टर, भंडाराको खातामा स्थानान्तरण गरिनेछ ताकि कलेक्टर, भंडारालाई लिक्विडेसनमा रहेको चिनी मिलका सम्बन्धित कर्मचारीहरू/कर्मचारीहरूका कानूनी हकवालालाई वितरण गर्न सक्षम बनाउन सकियोस्।

(ii) औद्योगिक अदालत, भंडारामा रहेको रु. १३,८९,८४,३३७/- रकम सहितको ब्याज पनि कलेक्टर, भंडाराको खातामा स्थानान्तरण गरिनेछ।

(iii) कलेक्टर, भंडारालाई यसद्वारा निर्देशित गरिन्छ कि उनले लिक्विडेसनमा रहेको चिनी मिलका सम्बन्धित कर्मचारीहरू/कर्मचारीहरूका कानूनी हकवालालाई उचित पहिचान र दाबीको पुष्टि गरेर उनीहरूको तलब/ज्यालाको बक्यौता रकम भुक्तानी गरोस् र उनीहरूको सम्बन्धित बक्यौतामा ७.५% ब्याजसहित सोझै उनीहरूकै बैंक खातामा जम्मा गरिदिओस्।

(iv) माथि उल्लिखित रकम लिक्विडेसनमा रहेको चिनी मिलका सम्बन्धित कर्मचारीहरू/कर्मचारीहरूका कानूनी हकवालालाई सबैभन्दा पारदर्शी तरिकाले र उनीहरूको दाबीको उचित पहिचान र पुष्टि गरेर शीघ्रतम समयमा तर ३१ डिसेम्बर, २०२३ भित्र नै भुक्तानी गरिनेछ।

(v) लिक्विडेसनमा रहेको चिनी मिलका सम्बन्धित कर्मचारीहरू/कर्मचारीहरूका कानूनी हकवालालाई माथि उल्लिखित अनुसार भुक्तानी गरिसकेपछि बाँकी

रहन गएको रकम भए, त्यसलाई कानुनबमोजिम व्यवस्थापन गरिनेछ र बाँकी रकम बैंकको बक्यौताको रूपमा अपीलकर्ता बैंकलाई भुक्तानी गरिनेछ।

यसरी, वर्तमान निवेदनहरू निपटाइएका छन्।

निधि जैन
(शशाँत जैन, एलसीआरएद्वारा सहायता प्राप्त)
निवेदनहरू निपटाइए।